

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІНІ лісового і садово-
паркового господарства

проф. Р. Д. Василюшин

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри таксації лісу та лісового менеджменту

Протокол № 11 від 20.05.2024 р.

Т.в.о. завідувача кафедри

В. В. Миронюк

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Садово-паркове господарство»

Гарант ОП

О. В. Піхало

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвентаризація садово-паркових об'єктів

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____ 20 – «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність _____ 206 – «Садово-паркове господарство»

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма _____ 206 – «Садово-паркове господарство»

(шифр і назва програми)

ІНІ Лісового і садово-паркового господарства

Розробник: доц., докт. с.-г. н., доц. Матушевич Л.М.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Інвентаризація садово-паркових об'єктів

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь				
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>			
Спеціальність	<i>206 – «Садово-паркове господарство»</i>			
Освітня програма	<i>206 – «Садово-паркове господарство»</i>			
Характеристика навчальної дисципліни				
Вид	обов'язкова			
Загальна кількість годин	180			
Кількість кредитів ECTS	6,0			
Кількість змістових модулів	4			
Курсовий проект (робота) (за наявності)				
Форма контролю	<i>Залік, екзамен</i>			
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти				
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
Рік підготовки	3 / 2	4 / 3	4-5	3
Семестр	6 / 4	7 / 5	8-9	5-6
Лекційні заняття	30 год.	15 год.	10 год.	8 год.
Практичні заняття			8 год.	6 год.
Лабораторні заняття	30 год.	30 год.		
Самостійна робота	30 год.	45 год.	162 год.	166 год.
Індивідуальні завдання				
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 2 год.	3 год. 3 год.		

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: полягає у вивченні методичних основ обліку та інвентаризації конструктивних елементів лісопаркових та садово-паркових об'єктів різного підпорядкування, набутті вміння розпізнавати ландшафтні й таксаційні ознаки лісопаркових ділянок, володіти термінологією і класифікацією основних ландшафтно-таксаційних показників, вивченні зв'язків і закономірностей інвентаризаційного обліку лісу та ландшафтних ділянок,

набутті навиків володіння принципами і методами лісоінвентаризаційних робіт, передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

Завдання: полягає у професійній підготовці фахівців садово-паркового профілю з питань, які надають знань і навичок із термінології та класифікації основних ландшафтно-таксаційних показників, методики проведення польових і камеральних лісоінвентаризаційних робіт, користування спеціальними вимірювальними приладами та інструментами, вмінню практично оцінювати таксаційні показники лісопаркового ландшафту окремих об'єктів, періодичної перевірки наявної чисельності на балансі підприємства лісопаркового та садово-паркового господарства конструктивних елементів об'єкту, їх якісного стану, збереженості й правильності утримання та охорони, засобів ведення господарства та статистичного обліку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- садово-паркові об'єкти, їхню структуру, призначення та особливості інвентаризації;
- теоретичні основи методів облікових та інвентаризаційних робіт у садово-паркових об'єктах;
- господарський поділ, системи та форми лісопаркового та садово-паркового господарства відповідно до їх призначення;
- види стиглості деревних та чагарникових порід і лісопаркових насаджень;
- особливості функціонального зонування території садово-паркових об'єктів;
- порядок проведення інвентаризаційних робіт;
- методи оцінки й обстеження стану деревних, чагарникових порід, лісопаркових насаджень та порядок призначення господарських заходів;
- систему обліку, огляду та реєстру зелених насаджень у містах і селищах міського типу;
- зміст діючих нормативно-довідкових матеріалів;
- матеріали обліку та інвентаризації об'єктів лісопаркового та садово-паркового господарства.

вміти:

- виявляти фактичну наявність основних фондів (ними є конструктивні елементи садово-паркових об'єктів), нематеріальних активів (якісний стан, збереженість й правильність утримання та охорони, зобов'язання і права на отримання засобів ведення господарства, тощо), товарно-матеріальних цінностей (запаси, кількість, розміри, корисні властивості тощо), цінності об'єкту, а також обсяги незавершеного виробництва в натурі;
- встановлювати надлишок або нестачу цінностей шляхом зіставлення фактичної наявності з даними попереднього обліку;

- виявляти товарно-матеріальні цінності, які частково або повністю втратили свою первісну якість (застаріли, відмерли тощо), а також матеріальних цінностей та нематеріальних активів, що не використовуються;
- перевіряти дотримання умов та порядку збереження матеріальних цінностей, а також правил утримання та експлуатації основних фондів;
- правильно оцінювати нематеріальні активи та призначати господарські заходи;
- здійснювати облік та інвентаризацію об'єктів садово-паркового господарства різної форми власності;
- обробляти матеріали обліку та інвентаризації об'єктів садово-паркового господарства й вести відповідну документацію;
- використовувати нормативно-довідкові матеріали;
- оцінювати дані інвентаризації.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб тощо).

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

Набуття знань із термінології, класифікації основних ландшафтно-таксаційних показників, положень лісоінвентаризаційної інструкції, тимчасових вказівок із впорядкування лісів рекреаційного значення та лісопарків, навичок у користуванні спеціальними вимірювальними приладами та інструментами, вмінь практично оцінювати таксаційні та ландшафтні показники лісопаркових об'єктів, складати ландшафтно-таксаційні описи та картографічні матеріали на основі використання матеріалів наземної таксації та дистанційного зондування земної поверхні ландшафту, володіння передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Інвентаризація стовбурів окремих дерев та їх частин														
Тема 1. Загальні положення інвентаризації садово-паркових об'єктів	I	6	2		2		2	7						7
Тема 2. Таксація стовбурів зрубаних дерев	II	6	2		2		2	7						7
Тема 3. Таксація деревної продукції	III	6	2		2		2	9	1		1			7
Тема 4. Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань	IV	6	2		2		2	7						7
Тема 5. Таксація об'єму стовбурів дерев, що ростуть	V	6	2		2		2	9	1		1			7
Тема 6. Таксація приросту окремого дерева	VI	6	2		2		2	6						6
Тема 7. Основні лісівничо-таксаційні показники рекреаційних насаджень	VII	9	3		3		3							
Разом за змістовим модулем 1		45	15		15		15	45	2		2			41
Змістовий модуль 2. Інвентаризація лісових та міських рекреаційних насаджень														
Тема 8. Методи визначення деревного запасу	VIII	6	2		2		2	10	2		1			7

рекреаційних насаджень													
Тема 9. Таксація приросту деревостану	IX	6	2		2		2	7					7
Тема 10. Ландшафтні показники рекреаційних насаджень.	X-XII	14	6		3		5	7	1		1		7
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Тема 11. Таксація лісопаркових масивів.	XIII	7	2		3		2	9					7
Тема 12. Таксація міських зелених насаджень.	XIV	8	2		4		2						
Тема 13. Екологічне значення та санітарно-гігієнічна оцінка лісів.	XV	4	1		1		2	5					5
Разом за змістовим модулем 2		45	15		15		15	45	3		2		40
Усього годин за I семестр		90	30		30		30	90	5		4		81
Змістовий модуль 3. Науково-теоретичні основи організації садово-паркових об'єктів													
Тема 14. Садово-паркові об'єкти, їх структура, призначення та особливості інвентаризації	I-II	7	1		3		3	8					8
Тема 15. Господарський поділ лісового фонду	II-III	8	1		3		5	11	2		1		8
Тема 16. Системи і форми садово-паркового господарства	III-IV	10	1		3		5	8					8
Тема 17. Стиглість лісопаркових насаджень та її значення для ведення господарства	IV-VI	9	2		3		5	8	1		1		8
Тема 18. Функціональне зонування об'єктів садово-паркового господарства	VI-VII	11	2		3		5	10					8
Разом за змістовим модулем 1		45	7		15		23	45	3		2		40
Змістовий модуль 4. Організація та порядок проведення інвентаризації садово-паркових об'єктів													
Тема 19. Організація господарства в лісах зелених зон	VIII-IX	7	1		3		3	8					8
Тема 20. Інвентаризація земель лісогосподарського призначення садово-паркових об'єктів	X-XI	10	2		3		5	10	1		1		9
Тема 21. Проектування господарських заходів у рекреаційних лісах	XI-XII	9	1		3		5	9					8
Тема 22. Інвентаризація зелених насаджень у містах та інших населених пунктах	XII-XIV	10	2		3		5	9					8
Тема 23. Облік, огляд, реєстр та моніторинг зелених насаджень у містах і селищах міського типу	XIV-XV	9	2		3		4	9	1				8

Разом за змістовим модулем 1	45	8	15	22	45	2	2	41
Усього годин за II семестр	90	15	30	45	90	5	4	81
Усього годин з дисципліни	180	45	60	75	180	10	8	162

3. Теми лабораторних занять

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення геометрії поперечного перерізу деревного стовбура	2
2	Поздовжній переріз деревного стовбура	2
3	Визначення об'єму стовбура зрубаного дерева	5
4	Таксація ділової та дров'яної деревини	4
5	Обчислення показників форми і повнодеревності стовбура	2
6	Визначення об'єму стовбура дерева, що росте	2
7	Визначення поточного об'ємного приросту стовбура дерева, що росте	2
8	Обчислення середніх таксаційних показників рекреаційного насадження	3
9	Обчислення запасу рекреаційного насадження	4
10	Таксаційна характеристика рекреаційного насадження	2
11	Ландшафтна характеристика рекреаційного насадження	2
12	Виконання поквартальних підсумків розподілу площі земель лісогосподарського призначення за категоріями	2
13	Розподіл площі ділянок укритих лісовою рослинністю і запасу деревних порід за класами віку	2
14	Розподіл площі насаджень за таксаційними показниками	3
15	Розподіл площі земель лісогосподарського призначення за показниками ландшафтної оцінки	3
16	Обчислення середніх показників лісового фонду	2
17	Обчислення середніх показників ландшафтної оцінки різних категорій земель.	2
18	Організація господарств і господарських секцій..	2
19	Побудова схеми естетичної оцінки виділів із виділенням функціональних зон	2
20	Проектування лісогосподарських заходів у лісах рекреаційного призначення	2
21	Побудова схеми інвентаризаційного плану об'єкта садово-паркового господарства	4
22	Заповнення відомості обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів	2

23	Заповнення відомості прив'язки елементів об'єкта садово-паркового господарства на інвентаризаційному плані	2
24	Заповнення технічного паспорта на об'єкт садово-паркового господарства.	2
Разом		45

4. Теми самостійної роботи

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка вихідної інформації для програми ПЕРТА	15
2	Обчислення об'єму деревного стовбура за програмою ПЕРТА-2014	15
3	Побудова графіка кривої висот	15
4	Підготовка презентації за обраною темою	15
5	Визначення запасу біомаси ярусів насаджень лісопарку	15
Разом		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- тематична співбесіда.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;

- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про экзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn –
 ІСПО Ч1 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1770>;
 ІСПО Ч2 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>);
 ІСПО (ЗФН) <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1658>.
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

– базова

1. Каганяк Ю. Й., Горошко М. П., Король М. М., Часковський О. Г. Інвентаризація садово-паркових об'єктів : навчальний посібник. Львів : Вид-во «Камула», 2014. 220 с.
2. Миронюк В. В., Свинчук В. А. Білоус А. М., Васишин Р. Д. Лісова таксація : навчальний посібник. Київ. НУБіП України, 2019. 220 с.
3. Каганяк Ю. Й., Строчинський А. А., Горошко М. П. Лісопарковпорядкування : навчальний посібник. Львів. «Тріада плюс», 2009. 360 с.

4. Гірс О. А., Новак Б. І., Кашпор С. М. Лісовпорядкування. Київ. Арістей, 2005. 380 с.
5. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України. Затверджена наказом Держбуду України від 24.12.01 № 226. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 25.02.02 за № 182/6470. Київ. 2002. 19 с.
6. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.06 № 105. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 27.07.06 за № 880/12754. Київ. 2006. 27 с.

– допоміжна

1. Лісовий кодекс України [із змінами, внесеними згідно із Законом № 1483-VI (1483–17), 9 черв. 2009]. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 45. С. 684.
2. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Ч. 1. Польові роботи. Ірпінь, 2006. 75 с.
3. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь: Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 67 с.
4. Додатки до робочих правил з впорядкування лісового фонду України частини першої «Польові роботи». Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь : Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 104 с.
5. Закон України «Про благоустрій населених пунктів». Київ, 06.09.05 р. N 2807-IV. 17 с.
6. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручник. Львів : Світ, 2005. 456 с.
7. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. ВО «Укрдержліспроєкт». Ірпінь, 2000. 23 с.
8. Лісотаксаційний довідник. Київ : Издательский дом Виниченко, 2013. 496 с.
9. СОУ 02.02-37-479 : 2006. Приріст деревний. Класифікація та символіка. Введ. 26.12.2006. Київ : Мінагрополітики України, 2006. 1 с.

– інтернет-джерела

1. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України : наказ м-ва будівництва, архітектури та житлово-комунального госп-ва України № 105 від 10.04.2006 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text>. Заголовок з екрана.
2. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Державного комітету будівництва,

- архітектури та житлової політики України № 226 від 24.12.2001 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text>. Заголовок з екрана.
3. Інструкція про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів : наказ Державного комітету лісового господарства України № 298 від 01.10.2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1267-10#Text>. Заголовок з екрану.
 4. Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів : постанова Кабінету Міністрів України N 848 від 20.06.2007 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2007-%D0%BF#Text>. Заголовок з екрану.
 5. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок : постанова Кабінету Міністрів України N 733 від 16.05.2007 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF#Text>. Заголовок з екрану.
 6. Електронний навчальний курс «Інвентаризація садово-паркових об'єктів». Частина 1 (ІСПО Ч1). [сторінка курсу veLearn, НУБіП України]. Режим доступу : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1770>. Заголовок з екрану.
 7. Електронний навчальний курс «Інвентаризація садово-паркових об'єктів». Частина 2 (ІСПО Ч2). [сторінка курсу veLearn, НУБіП України]. Режим доступу : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>. Заголовок з екрану.
 8. Електронний навчальний курс «Інвентаризація садово-паркових об'єктів». (ЗФН). [сторінка курсу veLearn, НУБіП України]. Режим доступу : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1658>. Заголовок з екрану.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ лісового і садово-
паркового господарства

проф. _____ Р.Д. Василюшин
«_____» _____ 2023 р.

ПРОГРАМА

навчальної практики з дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів» для здобувачів вищої освіти 3 курсу та 2 курсу скороченого терміну навчання ННІ лісового і садово-паркового господарства спеціальності 206 – «Садово-паркове господарство»

1. Мета практики

Навчальна практика з «Інвентаризації садово-паркових об'єктів» є обов'язковим видом навчальної роботи здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 206 – «Садово-паркове господарство». Її мета – навчити здобувачів вищої освіти, які прослухали курс лекцій, виконали лабораторні роботи й отримали таким чином теоретичні знання, різноманітним лісотаксаційним вимірюванням та обчисленням, інвентаризаційному обліку, будівництву інвентаризаційного плану, складанню технічної документації у виробничих умовах, навичкам із ландшафтного оцінювання рекреаційних насаджень лісового фонду України та зелених насаджень населених пунктів згідно з вимогами сучасної теорії таксації.

2. Обсяг та організація роботи

Навчальна практика з інвентаризації садово-паркових об'єктів проводиться на території НУБіП України, яка має необхідну кількість ділянок з різноманітними у ландшафтно-таксаційному відношенні насадженнями. Відповідно до програми, практика триває п'ять днів, а для її виконання відводиться 30 академічних годин.

Кожен здобувач вищої освіти під час навчальної практики повинен виконати весь комплекс робіт, передбачених програмою. Він відповідає за якість таксації на своєму об'єкті і є помічником для виконання робіт рештою членів групи.

Після закінчення усіх робіт кожен здобувач вищої освіти повинен підготувати звіт, який би містив:

- результати таксації дерева, що росте;
- відомість інвентаризаційного обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів;
- інвентаризаційний план об'єкта садово-паркового господарства;
- відомість прив'язки елементів об'єкта садово-паркового

господарства на інвентаризаційному плані;

- технічний паспорт на об'єкт садово-паркового господарства;
- відомість визначення рекреаційних показників земель рекреаційного призначення.

Роботи, які виконуються здобувачами вищої освіти під час літньої навчальної практики, поділяються на польові та камеральні. Низка польових робіт проводиться самими здобувачами на обраному ними об'єкті. Свою роботу здобувачі дистанційно погоджують з керівником практики, від якого отримують безпосередню консультацію та роз'яснення.

Камеральні роботи здобувачами вищої освіти виконуються за зразками підготовленими керівником практики, які розміщені у поясненнях до виконання робіт на електронному курсі.

3. Методика проведення практики

Початкові практичні навички з таксації дерев і насаджень, їх ландшафтного оцінювання та інвентаризації, загальні уявлення про технологію використання вимірювального обладнання здобувачі вищої освіти одержують під час проходження навчального курсу та перегляду додаткових мультимедійних навчально-методичних матеріалів, а також самостійної екскурсії з обстеження та оцінки дерев і насаджень садово-паркового господарства.

Перед початком роботи в лісопарках та на об'єктах озеленення здобувачам необхідно опрацювати відповідний навчальний матеріал, познайомитися з чинними інструктивними матеріалами з інвентаризації лісового фонду та інвентаризації зелених насаджень, зразками заповнення документів. Незрозумілі питання обговорюються з керівником практики із використанням для цього сучасних технологій комунікації.

4. Зміст практики

1. Вступна самостійна екскурсія. Знайомство з об'єктами практики, графіком і режимом роботи. Засвоєння навиків використання лісотаксаційних інструментів. Таксація дерев, що ростуть.

2. Підбір ділянки садово-паркового об'єкта для проведення інвентаризації. Заповнення відомості обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів. Присвоєння елементам благоустрою інвентаризаційних номерів. Оцінка санітарного стану дерев, який визначається за нормативами.

3. Викреслювання схеми інвентаризаційного плану садово-паркового об'єкта за даними інвентаризаційного опису певного виділу (окремого об'єкту). Відображення на плані внутрішньої ситуації об'єкта інвентаризації та наведення таблиці асортименту деревних, кущових і трав'янистих рослин, умовних позначень, орієнтації за сторонами світу, зведеного балансу території, масштабу.

4. Заповнення відомості прив'язки елементів благоустрою зеленого господарства на схемі інвентаризаційного плану, яка допомагає

зорієнтуватися й швидко знайти інвентаризований елемент об'єкту на схемі інвентаризаційного плану та надає про нього загальну характеристику. У відомості вказується напрямок прив'язки до опорних точок пунктів прив'язки у відношенні до сторін світу, а також відстань від пункту прив'язки до окремого елемента таксації.

5. Заповнення технічного паспорта об'єкта зеленого господарства, який складається з двох розділів. Перший розділ містить загальні відомості про об'єкт з переліком основних показників, для яких зазначені: площа, погонні метри, кількість одиниць, тощо. В окремій формі, зазначається назва будівель, споруд, опор, малих форм архітектури тощо, зі вказуванням їх номера на схемі інвентаризаційного плану, одиниць виміру, кількості, технічного стану. Другий розділ містить розподіл видів дерев за віком, висотою, діаметром і станом; розподіл кущів за віком, висотою, діаметром, декоративністю і станом; розподіл деревних рослин живоплотів і бордюру за віком, висотою, діаметром і станом; розподіл квітників за назвами, видами рослин, їх віком і станом; розподіл газонів за типами, видовим складом трав, віком і станом.

6. Визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок за індивідуальним завданням з використанням таксаційних описів насаджень. Основні таксаційні показники деревостанів визначені методами лісової таксації беруться з індивідуального завдання, основні рекреаційні показники: тип ландшафту, клас естетичної оцінки, пішохідної доступності, рекреаційна оцінка, додаткова оцінка, клас стійкості, стадія рекреаційної дигресії визначаються методами ландшафтної таксації з використанням нормативів для визначення ландшафтних показників.

7. Підбиття підсумків. Оформлення і завантаження матеріалів практики на електронний курс, заключна бесіда. Проведення заліку з навчальної практики.

5. Обладнання та інструменти

Під час практики студенти за додатковими мультимедійними матеріалами опановують навички використання геодезичних приладів та інструментів для промірювання ліній у закріплених ділянках (кварталах) та об'єктах озеленення, а також спеціальних лісотаксаційних вимірювальних приладів: мірної вилки, висотомірів, прирісних свердликів тощо. Необхідні розрахунки здійснюються з використанням чинних лісотаксаційних нормативів (об'ємні таблиці, таблиці ходу росту, стандартні таблиці, сортиментні таблиці для насаджень, сортиментні таблиці для дерев забудованої частини міст й ін.) та чинних методичних рекомендацій визначення показників рекреаційної характеристики земель та елементів лісу.

6. Форма контролю

Формою підсумкового контролю є залік. Окремі розрахунково-графічні матеріали здобувачі вищої освіти подають на перевірку одразу після їхнього

виконання (картка таксації дерева, що росте, відомість обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів, інвентаризаційний план, відомість прив'язки елементів благоустрою на інвентаризаційному плані, технічний паспорт на інвентаризаційний об'єкт, відомість визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок).

7. Календарний план проходження навчальної практики з дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»

№ з. п.	Назва та стислий зміст роботи або заходу	Кількість робочих днів
1.	Ознайомча екскурсія: закладання індивідуальної пробної площі: вибір місця, обмеження в натурі та прив'язка, вибір та обмір модельного дерева, таксація окремого дерева.	1
2.	Суцільний перелік та облік дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів, присвоєння елементам благоустрою інвентаризаційних номерів.	1
3.	Побудова схеми інвентаризаційного плану садово-паркового об'єкта за даними інвентаризаційного опису. Виконання прив'язки елементів благоустрою садово-паркового об'єкта на схемі інвентаризаційного плану	1
4.	Заповнення технічного паспорта об'єкта зеленого господарства для якого здійснено інвентаризацію.	1
5.	Визначення рекреаційних показників ландшафтних ділянок за індивідуальним завданням. Остаточне оформлення матеріалів. Залік.	1

База проведення практики – територія НУБіП України.
Керівник практики: доцент Матушевич Л.М.

Т.в.о. завідувача кафедри таксації лісу та лісового менеджменту

В. В. Миронюк